Ч. 285 (14.534). Львів, пятниця 18. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Відгомін подій на Маківці.

Високі грошеві кари і слідство проти членів Виділу Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил у Сколім.

Як нашим читачам відомо, дня 2. серпня ц. р. відбулося величаве свято на Маківці за поляглих Українських Січових Стрільців при величезнім здвизі народу, на яке прибули численно люди не тільки зі Скільщини, але також і з дальших повітів. Тому, що в часі свята були два смертні випадки, адміністраційна і судова влада веде слідство. І так судова влада у звязку з цими випадками веде карне слідство проти членів Виділу Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил у Сколім і багатьох учасників свята, а староство у Стрию ще в серпні ц. р. за недозволений похід на Маківку і з Маківки засудило на гривну всіх членів Виділу Філії, а саме: 1). голову о. дек. Михайла Мосору на 200 зол., 2). члена Виділу адв. д-ра Степана Булака на 200 зол., 3). члена Виділу, начальника кооперативного складу Володимира Садовського на 200 зол., 4). члена Виділу Володимира Бичковича на 100 зол. і 5) члена Виділу Стефанію Табенцьку на 50 зол., а зпоза Виділу адв. Малиняка на 500 зол., Йосифа Биленя, Стефана Ясінського, Михайла Єрзевецького, всіх зі Сколього, та Марію Мициківну і Данила Сявавка зі Синевідська Вижного по два тижні арешту.

Засуджені староством внесли відклик до Окружного Суду, внаслідок чого відбулась дня 5. ц. м. розправа проти всіх згаданих осіб перед Окружним Судом у Стрию. У висліді розправи суд затвердив кару стрийського староства і тільки адв. Малиняковi обнизив гривну з 500 зол. на 300 зол. Деякі засуджені зголосили касацію.

Окреме карне слідство за випадки на Маківці веде суд далі.

Чортівський плян порахунків з противниками.

Настасівські комуністи плянували кривавий напад на своїх противників і підпал села. Один комуніст убитий, один ранений. Арештування в Настасові.

Ще всім нам відомий бандитський напад настасівських комуністів на чит. „Просвіти“, вбивство свідомого селянина й активного настасівського діяча бл. п. М. Лапчака та знищення кільканацяти хат національно свідомих селян. Під терором комуністів завмерло в Настасові по цьому вбивстві культурно-освітнє життя. Тепер Настасів і ціла Тернопільщина знову під враженням викритого пляну настасівських комуністів, які підготовляли на ніч з 11. на 12. грудня ц. р. підпал села Настасова і вбивство девятьох найсвідоміших і найактивніших хлопців та селян. На щастя ці чортівські пляни перемішала комуністам поліція, яка перевела масові арештування в Настасові.

До викриття плянів комуністів дійшло ось так: В ночі з 6. на 7. грудня ц. р. в хаті настасівського комунаря Костя Мируцького зійшлися на нараду місцеві і дооколичні комунарі, озброєні всякого рода пальною зброєю, щоб устійнити подробиці нового кривавого нападу на своїх противників. Комунарі хотіли пімститися на свідомих громадянах села за те, що вони по вбивстві бл. п. М. Лапчака гостро осудили злочинну роботу комуністичних прихвостнів та мали обтяжити своїми зізнаннями комуністичних ватажків. Тому плянували підпал села Настасова в ночі з 11. н 12. ц. м., щоб підчас загального переполоху вбити своїх противників. Одначе на щастя поліція довідалася заздалегідь про ці наради комуністів та мабуть теж про їх плян, бо місцеві поліцаї дістали підмогу з Тернополя, окружили хату і ввійшли до середини. Тоді комунарі почали стріляти, щоб могти втікти. Поліція відповіла теж стрілами і від кулі згинув Кость Мируцький, а Канцера ранено в ногу. В хаті Мируцького поліція арештувала комунаря Дикого, негайно перевела ще облаву в селі та арештувала кільканацять комунарів і відставила їх до Тернополя. Підчас ревізії поліція знайшла спис осіб, яких мали комунарі вбити, клоччя з воском і пляшки з бензиною, що їх мали вжити комуністи до підпалу. Поліція веде далі слідство, щоб устійнити, хто з комуністів жидів з Тернополя і Микулинець приїздив до Настасова на нараду та хто піддав настасівським комуністам цей диявольський плян.

„Повітряна піхота у Франції“.

„Фігаро“ довідується у військових колах, що у франц. армії мають зорганізувати новий рід зброї, т. зв. „повітряну піхоту“, яка дотепер істнує лише у СССР. Її завданням будуть операції на ворожому запіллі. Відділи „повітряної піхоти“ матимуть протитанкову й автоматичну зброю. Ескадри транспортових літаків перевезуть їх на місце десанту; там або причалять, або вояки позіскакують з легкопадами. Покищо зорганізують 2 відділи „пов. піхоти“ у Раймні та в Альжирі. Прийматимуть до неї добровольців з піхоти.

НАСЛІДКИ ФРАНЦУСЬКИХ СТРАЙКІВ.

Як подає „Ля Телеграм“ з Ліль, внаслідок страйку в тутешньому металевому промислі робітникам не виплачено коло 10,000.000 фр. Чимало єгипетських і чехословацьких фірм відкликало замовлення тому, що франц. фірми не виконали замовлень у речинці.

ЗАВОРУШЕННЯ.

Коли пос. Доріо вже виїхав з м. Клермон-Ферран, на площі Дежод дійшло до заворушень. Вибили всі шиби, здемолювали одну каварню. Серед маніфестантів і серед поліції чимало ранених; 5-ох членів рухомої гвардії перевезено до шпиталя.

Одним помагають — про інших забули.

Нужда нашого села восени.

Якось так уже зложилося, що досі світ більше думає про міста, ніж про села. От возьмім таку проблему як безробіття.

Недавно міністер соціяльної опіки польської держави висказав побоювання, що цієї зими число безробітних зросте до 500—600 тисяч. Розуміється, що за безробітного можна вважати тільки такого, що живе постійно в місті, там зареєстрований як наємний працівник. Про безробітних селян ніхто і словечком не згадав. А шкода. Бо тих є, здається, вдесятеро більше.

Безробітному в місті сьогодні краще живеться, як середньо-заможному господареві на селі. Вже восени організуються по містах комітети для помочі безробітним, держава на безробітних вносигновує великі суми гроша, крім того Фонд Праці бере їх у свою спеціяльну опіку. Ба, що більше. Цього року кожне село дістало наказ „згори“ зібрати відповідну кількість сільсько-господарських продуктів для... безробітних у місті тоді, коли те саме село просто душиться від безробіття і нужди (та цього чомусь не хочуть бачити).

Безробітні в місті мають великі привілеї, бо крім допомоги в грошах дістають ще допомогу в натурі, далі мають безплатну лікарську поміч (селянин на 2—3 моргах землі не може й думати про лікаря), звичайно не платять комірного за мешкання — викинути безробітного не можна — не платять ніяких податків. Коротко: звільнені від усіх суспільно-громадянських тягарів чекають на працю, яка починається на весну — при будові доріг, каналів, домів і т. п. Хто не має доброго гумору, тому раджу подивитися на „працю“ міських безробітних, а напевно собі його поправить, але хто звик до живого темпа праці, цей знову може собі гумор попсувати на ціле життя. Про вимогу якоїнебудь праці на час не можна і говорити, бо чейже безробітний не є на те, щоб працювати, тільки на те, щоб заробити. І чому це все так, спитаєте? Бо безробітні з міста є зорганізовані в ріжних організаціях і комітетах і не дадуть собі зробити кривди.

А тепер погляньмо на наше село, яке майже у кожній хаті має одного-двох безробітних, розуміється, ніде не зареєстрованих. Яка причина цього явища? — Перед світовою війною про безробітних на селі ніхто не чував, але до війни було ще менше карлуватих господарств, менша ріжниця цін між промисловими виробами та сільсько-господарськими продуктами, був більший попит за робітником і то у краю і за границею. Перед війною була заморська еміграція до Спол. Держав, Канади, Бразилії, на роботи до Німеччини, до промислових міст. Нині ці джерела відпливу людського нарибку зовсім зникли. Поділу землі, що по наших селах доходить уже до абсурду, не припинено, як це є в сусідніх державах (Німеччині і Чехословаччині), а населення з року на рік зростає.

Колись мій дідо мав ще цілий грунт — 32 морги землі, батько дістав тільки 4—8 моргів, а синові дав ½—2 морги землі і таких господарств є тепер найбільше. Село поволі пролетаризується, бо годі власника півморгового загінчика назвати господарем. І якіж заробітки лишилися цьому спролетаризованому селянинові? Хіба праця по панських фільварках. Але й тут почало рватися від хвилини парцеляцій великих посілостей. Може не було би ще так дуже зле, якби адміністраційна влада не видала заборони продавати землю нашому українському селянинові, який на цій землі працює від віків, та не спроваджувала, на ту і так уже переселену землю, чужинців-кольоністів. Кольоніст наємної праці не потребує. Щож тоді має робити український селянин? Як він має ставитися до влади, [redacted] На це нехай собі компетентні чинники самі відповідять.

Застерігаюся, що не маю нічого проти того, щоб робити збірки на допомогу голодним і нещасним жертвам господарської анархії, які є дійсно без праці, але нехай компетентні чинники будуть справедливі супроти села і міста. Бо направду, такої нужди, яка гостює по наших селах серед більшости населення — не стрінете навіть між останніми нуждарями міста. Вистане тільки поглянути на ті бліді худощаві лиця, на запалі груди, на гарбузоваті животики дітей розіпхані пісною бараболею, на ті тісні вогкі хати...

І тому при розділі зимових передсвяточних допомог слід звернути також увагу на безробітних селян, які примирають з голоду, щоб і вони, що не є зорганізовані, не почувалися покривджені — покинені. Не можна забувати за велику частину населення, а опікуватись тільки тими, яких доля кинула до міст.

Час подумати би також і про те, щоб із найближчою весною почати будову доріг не тільки по містах (у Львові, Кракові, чи Варшаві), але також по наших селах. Користь з того подвійна — село нарешті малоб добру дорогу, а безробітні селяни заробіток.

Хто мав нагоду ц. р. восени бути на селі, то мусів помітити, що ціла „політика села" оберталася саме коло проблеми: як дістатися возом з одного села до другого села, або як відвезти до найближчого торгового міста картоплю чи збіжжя на продаж, щоб можна на час заплатити податок, чи купити рідні обуву.

Наш селянин цілими роками платить „дорогове" не гірше від міщухів, нераз останню чвертку жита продає на цей податок, але вимагати доброї дороги йому не вільно! Коли вже десь навіть зачнуть направляти старі діри по дорогах, то до цієї роботи беруть безробітних з міста, або місцевих „стшельцуф".

Від себе раджу всім тим панам від „зеленого столика", які виголошують великі промови, або пишуть довгі статті на тему: „Лицем до села", зробити собі хоч одноденну прогульку в якенебудь село, нпр. в околиці Рудок, Глинян, Радехова, Товмача чи навіть Львова та особисто переконатися, серед яких то „благ" природи живе наш селянин. Раджу заздалегідь не вибиратися автом, ані якимсь легким возиком, — бо треба буде їх лишити в найближчому селі, а треба взяти сильний хлопський віз, добрі коні та узброїтися в багато терпеливости. Мимоходом скажу, що мені припало в половині мин. місяця поїхати з Радехова до села Л., віддаленого на три години їзди доброю дорогою, то цими теж „дорогами" треба було мучитися аж 17 годин!

Цьогорічної осени селянин мусів довго застановлятися, чи два кірці бараболі на віз не буде забагато. Нераз цілими тижнями припинився ввесь торговельний рух між селом і містом і то в добі, коли цілий світ моторизується.

Гадаю, що ця проста господарська проблема не є така важка до розвязки, тільки треба мати трохи доброї волі її вирішити, тобто, треба таки дійсно звернутися „лицем до села", а не тільки так „на експорт" про це говорити.

Будова і поправа доріг в цілій Галичині, меліорація та поправа лук і пасовиськ, регуляції рік це речі, які треба конче перевести. Тисячі безробітних українських селян дістало би працю, а держава сповнила би свій обовязок супроти своїх громадян.

Це був би один з реальних прикладів, як розвязувати питання безробіття по наших селах, щоб селянин бачив дійсний зворот „лицем до села".

Андрій Качор.

що їх завзято боронило 8 сотень **міжнародньої бригади.** Ворог залишив на полі бою 92 убитих, 2 гармати і 3 панцирники.

Авас потверджує перемогу нац. військ:

підчас протинаступу червоних **нац. війська здобули 4 повзи та самоходовий парк і під вечір витиснули черв. війська.** Командант нац. відтинку ген. Оргац вдоволений з недавних операцій.

ПЕРЕМОГА НАЦ. ВІЙСЬК ПІД КАЗА ДЕЛЬ КАМПО.

Авас повідомляє, що 5.000 червоних **міліціонерів та міжнар. бригада з допомогою повзів перейшли вчора до протинаступу** на становища під Каза дель Кампо, що їх недавно заняли нац. війська. Після 2-годинних завзятих боїв у густій мряці

червоні відступили з дуже великими втратами.

Опісля 60 нац. літаків збомбардувало окопи червоних під Боаділлею.

Була це найбільша операція з дотеперішніх боїв під Мадридом.

МАДРИД ЗБОМБАРДОВАНИЙ. 100 УБИТИХ, 50 ЗРУЙНОВАНИХ ДОМІВ.

Авас описує вчорашні пополудневі летунські напади на північні дільниці Мадриду.

Ще ніколи не було стільки жертв:

коло 100 осіб убитих, скільки ранених — дотепер невідомо. Зруйновано понад 50 домів. Серед населення вибухла

жахлива паніка

— воно хоронилося до тунелів підземної залізнички. Як кажуть, зістрілено 3 літаки німецького походження.

ЗНЕВІРА І НЕДОСТАТОК СЕРЕД ЧЕРВОНИХ.

Радіостанція зі Саляманки, описує невдачі червоних на біскайському фронті, де полягло **понад 2.000 червоних. Це викликало серед червоних зневіру; вони щораз то більше неохоче ідуть на фронт.**

Ген. Кейпо де Лляно оповів, що більші міста, які є в руках червоних, щораз то сильніше **відчувають недостачу харчів.**

ЯКИЙ БУДЕ НОВИЙ УРЯД КАТАЛЬОНІЇ?

Компаніс дальше веде переговори над новим урядом, до якого — як кажуть — увійшло би 4-ох представників нар. конфедерації праці, 3-ох ґенер. унії робітників, 3-ох республ. лівиці та 1 союзу хліборобів.

НЕОБХІДНО ЕВАКУУВАТИ 500.000 МЕШКАНЦІВ МАДРИДУ.

Шість британських парляментаристів, які звиділи Еспанію, ствердили у звіті, що з огляду на **затяжні бої за Мадрид необхідно там евакуувати все цивільне населення, себто коло пів міліона людей.**

БИТВА ПІД БОАДІЛЕЮ.

По обох сторонах виступали здебільша чужинці?

Після довшої передишки есп. фронти знову ожилилися. На відтинку Боаділі дійшло до **великого бою.**

Комунікат червоних описує ту битву так:

Досвіта нац. артилерія почала бомбардувати, червона відповіла. Коло полудня нац. війська, зложені головно з чужинців, вирушили до наступу, повзаючи по землі. Стріли та ґранати червоної піхоти стримали наступ, рівночасно запоровий вогонь червоної артилерії перетяв дорогу нац. резервам. Червоні намагалися окружити ворога, але нац. повзи їх відбили і нац. війська відступили у повному порядку, залишаючи чимало убитих і военного матеріялу; в 19. год. бій покінчився; був він куди більше завзятий, ніж попередні.

Комунікат нац. головної кватири подає інший вислід того бою:

Нац. війська заняли позиції,

КОЛЬОМАН ЧАТО.

Жінки при телефоні.

I.

Вранці в год. 9-ій збудив Ючіку телефон.

— Добрий день, Ючіко? Це я — Павлина. Чи ти чула вже? Анна розводиться.

— Неможливе!

— Але це правда. Скандал. Анна вже вернулась до мами. Вона зовсім зломана, бо Петро мав вигаратати її та її приятеля. Напевно дійде до поєдинку.

— З ким?

— Якто з ким? з оберляйтнантом.

— Яким оберляйтнантом?

— Я не знаю, як він там називається. Цеж її теннісовий партнер.

— Але той партнер цеж інжинір.

— Він є теж інжиніром?

— Не теж, але тільки інжиніром. Він закохався на смерть в Анні останнього літа в Абації, але Анна звертала всі його листи.

— А я знаю, що коли Петро виїхав раз у своїх інтересах і несподівано вернувся, то застав у себе дома оберляйтнанта. Не виключене, що він є інжиніром.

— А я цьому не вірю. Вонаж не булаб така дурна, щоб приймала у себе в хаті чужого, вся служба мусілаб про це знати. З того всього правдою є тільки те, що Петро перехопив якийсь лист від інжиніра.

— Справді? Можу уявити собі, що в такому листі мусіло бути!

— Лист був зовсім невинний. Не мав навіть підпису.

— Без підпису? Підозріла історія! Отже лист писав не інжинір, а якась особа, що хотіла зберегти своє інкоґніто. Я вже догадуюсь, хто це міг бути: шеф Петра! Дивна особа ця Анна! Я не розумію, що ці мужчини в ній бачать. Вона не має в собі нічого цікавого.

— Вона небридка, має гарний профіль.

— Профіль ще сяк-так, але будова тіла та її рухи! Я дуже цікава, що з цього вийде? Уяви собі — з шефом свого чоловіка!

— Алеж Павлино! Про що ти говориш? Я певна, що в цьому нема ні слова правди.

— Ючіко! цього вже не можна затаїти. Я знаю це з достовірного джерела.

— Нечуване, що люди не вигадують. Від когож ти це чула?

— Я не можу тобі цього сказати, моя кохана. Коли не віриш, зателефонуй до Петра. Побачиш, що Анни нема дома. Вона втікла до своїх батьків. Мен дуже жаль Анни! Ясна ж річ, що інжинір з нею не ожениться. Страшна річ! До побачення, Ючіко! Коли щось довідаєшся, зателефонуй мені!

II.

Як тільки Павлина відложила слухальце, Ючіка зателефонувала до мешкання Петра. До телефону підійшла покоївка.

— Чи пані дома?

— Нема. Вона виїхала вчора ввечір до своєї мами, яка занедужала.

— А пан?

— Виїхав.

— Коли?

— Вчора пополудне.

— Коли пані вернеться?

— Не знаю, прошу пані. Що маю сказати своїй пані, як вона вернеться?

— Скажіть попросту, що дзвонила пані Біро.

— Цілую ручки.

Ючіка відложила слухальце збентежена. Чи те, що говорила Павлина могло бути правдою?... Подумала хвилину і зателефонувала до Вери, що мешкала в тім самім домі, де мама Анни.

— Добрийдень, Веро! Вибач, що тобі перешкоджаю, але я чула, що тітка Ґізеля не почуває себе зовсім добре. Будь ласка, довідайся, як її здоровля, а коли там є Анна, попроси, нехай до мене задзвонить.

III.

Пять хвилин пізніше телефонувала Вера, що Анни вже нема, а тітка має тільки легкий катар.

Ючіка не знала аж тепер у чому річ. Одягнулась скоренько, щоб особисто перевірити справу, але заки скінчила туалету, телефон задзвонив знову. Говорила Анна.

— Моя служниця сказала мені, що ти телефонувала до мене. Я спала у мами цієї ночі. Мама трохи нездужала, а Петро виїхав. Чи ти мала якусь справу?

— Ні, я хотіла спитати, що нового?

— Нічого.

— А що робить наш інжинір?

Анна відповіла сміючись:

— Від часу, як Петро відповів йому в моїм імені на листи, які він посилав до мене, вже мовчить. Гадаю образився.

Від нормалізації до кольонізації.

ПРОМОВА СЕН. О. ЛУЦЬКОГО НА ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ СЕНАТУ ДНЯ 14. ГРУДНЯ 1936. Р. ПІДЧАС ГЕНЕРАЛЬНОЇ ДИСКУСІЇ НАД ЕКСПОЗЕ УРЯДУ.

ПІСЛЯ БОРОТЬБИ — НОРМАЛЬНЕ ЖИТТЯ.

У листопаді 1918. р. зголосили до старої, давньої Галицької Руси свої права і претенсії обидві національно-державні рації — українська і польська. Довгі місяці ведено бої, для нас, українців тим тяжчі, що за нашими плечима наші брати з України над Дніпром вели рівночасно вже довгі літа важку боротьбу за своє істнування з большевицькою навалою, дійсно заслонюючи тією війною спокій західньої Европи. Програла у цій війні армія і політична рація українська над Дніпром, мусіла програти українська політична рація на польсько-українському фронті.

Почалися важкі нормальні літа для переможених. За кільканацять років ми втратили величезну частину політичного дорібку наших батьків і дідів, ми стали політичним предметом. У нашому краю ми були свідками величезного загострення відносин з одної і другої сторони. З одного боку прийшло до пацифікації, з другого до революційного націоналізму. Але вдалося нам, — українцям, рівночасно серед важких умовин охоронити наш нарід перед моральною депресією, зібрати в одне огнище творчий змисл нашого народу та органічною працею довести до того, що нарід занявся поважно конструктивним, позитивним відбудуванням наново, від підстав, кращих умовин свого життя. По 15 роках взаємної боротьби ми вважали за доцільне, щоб обидві сторони приступили до дуже важної польсько-української проблеми з цілим спокоєм і розумом, щоб застановилися над фактами, створеними по одному і другому боці. Коли законодатні палати ухвалили нову конституцію держави, Українська Парляментарна Репрезентація не брала участи у цій розгривці і була переконана, що вже тим самим викличе деяке відпруження взаємних відносин. А потім помер відновник польської держави Йосиф Пілсудський. Ми були переконані, що цей величезний моральний авторитет, який репрезентував покійний маршалок, може в польській державі заступити лише велика сила — право. Це було дальшою підставою, яка штовхнула нас до ревізії взаємних відносин.

ІСТОРИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.

А потім велику ролю в тій справі грала загальна політична дійсність українського народу. Ця дійсність на Совітській Україні пішла проти наших національних інтересів дуже далеко. Як люди виховані в західно-европейській культурі, як такі, що глибоко зрослі з елементами тієї культури на цілій дорозі політичного життя нашого народу, ми провідники шостиміліонового українського населення, що найшлося в межах польської держави, ми відчули історичну відповідальність вже не лише за наше положення у польській державі, але нашу відповідальність за цілий український нарід. Признаємо отверто, що в цій державі, без огляду на дуже важкі умовини, маємо більші можливости національного життя і проявлювання нашої творчої волі як на Совітській Україні. Врешті і велич непевности, велич складних і грізних політичних відносин у цілому світі — те, що сьогодні проявляється у комуністичному підпалюванні світа на його обидвох кінцях, в Еспанії та в Китаю, та зовсім ясна і яскраво виразна загальна світова політична ситуація приневолила нас до того, що літом минулого року ми звернулися до уряду зі запевненням, що ми готові застановитися поважно над тим, щоб узгіднити політичну рацію, інтерес і гідність репрезентованої нами політичної справи України з інтересом і гідністю польської держави. Ми рахувалися і з тим, що заваживши ці всі огляди і для українського народу може бути пожадана сильна, державницька Польща, коли в її межах зможе бути український нарід, якщо не щасливий, то в кожному разі спокійний за свою майбутність, коли зможе на цій землі своїх прадідів творити моральні і матеріяльні цінности, потрібні для цілого нашого народу.

МІНІМАЛЬНА ПРОГРАМА ДЛЯ ПОРОЗУМІННЯ.

Коли ми дістали запевнення, що уряд може зважитися на такий експеримент і взяти на увагу таку велику спробу, ми відважно пішли тією дорогою. При цьому ми рахувалися з фактом, що хто не правив би у польській державі і який політичний устрій не мала би польська держава, то жаден уряд, ані польський нарід не зможуть не рахуватися з тим фактом, що в межах польської держави находиться шестиміліоновий український нарід. Ми рахувалися із тим, що польська політика мусить висунути на перше місце інтерес польської держави та рівночасно активізувати всі сили кожної національности згідно з передовими засадами нової конституції, що польська держава є загальним добром усіх громадян.

Як реальні люди ми рахувалися із тим, що народова польська суспільність хоче мати керму у своїй державі, яка є її батьківщиною і що політика уряду і польського народу може схоче бути й народовою, що і першу і другу справу можна буде тим лекше здійснити, чим більший матиме обсяг територіяльно-політична самоуправа українського народу в польській державі. Ми рахувалися із тим, що кожний обєктивний обсерватор, тимбільше відповідальний керманич політики у державі, мусить памятати, що ми старий нарід, що в межах польської держави найшлася ціла Галицько-Володимирська Русь, що ми є народом автохтонів із власною культурою, власною поважною участю у науці та мистецтві, з власними політичними змаганнями.

При цьому ми бачили, що політики не міняється з дня на день, що кожна засаднича та велика зміна, а про таку нам ішло, виростає з певного взаємного довіря. Отже з цілим почуттям реалізму ми висунули мінімальну програму — таку, щоб її можна скоро без труднощів зреалізувати і яка могла би створити підставу до поглиблення взаємного довіря і до дальшої позитивної праці.

НАЦІОНАЛЬНА НАЗВА, ШКОЛИ, САМОУПРАВА.

Сам особисто я висунув у буджетовій комісії минулого року наші такі постуляти. Передовсім, щоб нарешті скінчено з поняттям номенклятури нашого народу в урядовій практиці, щоб не творити нікому непотрібної фікції, шкідливої, фікції, що в державі є 2 народи: русини та українці. Я висунув другий мінімальний постулят, коли зважити щабель культури та політичної зрілости, на якому находимося, а саме, щоб назад ревіндиковано наш стан посідання у вселюдному шкільництві, щоб принаймешне на цій підставовій площині привернено нам давнє право навчання наших дітей у матірній мові. А потім, щоб звернено нам принаймешне одну середню школу, втрачену у сумних днях пацифікації. Я висунув третє домагання, щоб з багато втрачених у міжчасі катедр на львівському університеті реактивовано принаймешне одну катедру: української мови та літератури і щоб у цей спосіб приготовлено заповіджений уже законами український університет. Другий постулят торкався запевнення нам спокійної праці в наших окремих освітніх, наукових, суспільно-гуманітарних і господарських організаціях, бо за підставу нормалізації наших взаємних відносин ми вважали все одне, а саме, що ми українці, творимо в державі окрему національну одиницю, і що цей наш національний організм мусить мати право нормального життя у всіх ділянках, які стали нашою суттєвою потребою. Ми домагалися відповідного представництва у територіяльній та господарській самоуправі. Крім цього ми висунули основний постулят, що дуже перенаселений наш край, специяльно перенаселене українське село не може бути тереном дальшої кольонізації. Ми домагалися взяти на увагу наші мінімальні культурні і господарські потреби у буджеті держави. Ми домагалися здійснити засаду, що як рівні громадяни в польській державі ми мусимо мати доступ і до самоуправи і до державних інституцій. Та остаточно я висунув на буджетовій комісії сенату домагання, щоб над переведенням тієї мінімальної програми мав нагляд при раді міністрів окремий підсекретар стану, який узгіднював би політику ріжних ресортів та стояв на сторожі одноцілої, доцільної, розумної політики на українському відтинку в цілій державі.

СОЙМОВІ ВИБОРИ, ГОЛОСУВАННЯ ЗА БУДЖЕТОМ.

Ми узгіднили, що першою, великою спробою, яка має свідчити про зміну ситуації, мають бути вибори до сойму. Згідно з тим порозумінням ми дали нашому народові доручення голосувати на спільні листи, на одного кандидата українця і на одного поляка. Кожний, хто знає політичну дійсність у нашому краю, зрозуміє, що не можна було дати в цьому часі менше популярного гасла. Ще душа українського народу була занадто потрясена тими важкими літами життя у Польщі, в яких ми тратили одну за одною частини нашого старого дорібку. А одначе без захоплення, але з великою дисципліною — наші виборці виконали це наше доручення. Ціла наша суспільність, віруючи — одна більше, друга менше в нашу ініціятиву, — в цілість тієї ініціятиви, пішла цілим фронтом за цим гаслом. В українській суспільности дали нам всяку можливість здійснити ту нову політику.

У нововибраному соймі ми заявилися, щоб признати урядові повновласти ін біянко, а коли прийшла буджетова дискусія, ми заявили, що справу війська, отже справу оборони держави з огляду на грізну політичну ситуацію, в якій опинилася польська держава і ми як український нарід, ставимо поза дискусією та політичними роз-

---

— Чи це правда, що Петро вернувся вчора вовсім несподівано?

— Нічого про це не знаю. Звідки ти це взяла?

— Так я чула.

— Неймовірне, що люди базікають. Петро виїхав учора по обіді і досі не вернувся. Вернеться аж увечір.

— Дякую тобі, кохана, до побачення!

— Па!

IV.

Ючіка відложила слухальце, але за пять хвилин мусіла його знову взяти в руки.

— Добрийдень, Ючіко! Тут Вера. Я вже знаю, чому ти шукала Анни. Я чула, що вчора звечір був страшний скандал. Її чоловік вернувся несподівано. І уяви собі, кого застав у себе дома? Свого шефа! Ясна річ, що викинув Анну з хати.

Ючіка перебила їй сердито:

— Алеж це все байки! Я щойно розмовляла з Анною.

— Спочатку була чутка, що вони розводяться, а тепер уже погодились.

— Алеж Петра нема дома і його не було. Я щойно розмовляла з Анною, яка говорила із свого мешкання.

— Це неможливе. Я телефонувала туди перед двома хвилинами і мені сказали, що Анни нема дома.

— А якжеж вона могла телефонувати зі свого мешкання?

— Вона і не телефонувала. Можеш до неї заздвонити, то зараз переконаєшся. До побачення!

Ючіка задзвонила ще раз до мешкання Анни. До апарату знову підійшла покоївка.

— Покличте мені до телефону паню.

— Пані нема дома. Вона ще не вернулась.

— Алеж вона щойно телефонувала до мене, бо ви повідомили її, що пані Біро питала за нею.

— Я повідомила її, бо вона дзвонила по дорозі до дому і питалась, чи нема чого нового.

V.

Ючіка відложила слухальце. Покоївка мусіла побігти до спальні, звідки почула дзвінок своєї пані.

— Хто телефонував передтим до мене?

— Пані Біро. Вона хотіла конче розмовляти з панею особисто, але що я думала, що пані сплять, то я сказала, що пані нема дома. Вона малощо не переловила мене на брехні, бо сказала, що пані розмовляла з нею із свого мешкання. Я викрутилась кажучи, що я передала телефон пані Біро моїй пані телефонічно.

Анна скривилась:

— Ти знаєш, що я не люблю таких крутійств. Чому ти не сказала правди, що я положилась спати втомлена і просила тебе мене не будити. Я-ж не спала при мамі цілу ніч!

Сказавши це заснула як людина, що має чисту совість.

VI.

В той самий час Ючіка говорила до Павлини:

— Знаєш що, моя кохана? Маю враження, що ти казала правду. Я ніколи не булаб підозрівала, що Анна здібна до чогось такого...

Перекл. аб.

гривками. Потім ми голосували, по багатьох літах перший раз, за державним буджетом.

Всі ці наші кроки приняла спокійно до відома наша суспільність у великому довірю, що тією дорогою треба йти і треба її поважно та чесно випробувати. Коли впало гасло збирати на Фонд Народньої Оборони, то цю збірку переведено в нас не тому, а принайменше не лиш тому, що на її сторожі стоїть державна адміністрація, але тому і може передовсім тому, що за переведенням цього гасла ми заявилися, явні та відповідальні провідники нашого народу. У цілому краю запанував спокій, спокій більший, як у багатьох інших районах польської держави.

НЕПОВАЖНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ.

Минув рік. Не перечу, що наступило деяке відпруження, ми відчули це у більшій кількости староств. Навіть державна поліція зорієнтувалася, що імовірно не все, що є українське, є вже протидержавне, що не все, що має на собі українську марку, треба безоглядно нищити. У польській суспільности відзивалися деякі голоси зрозуміння.

Але це тривало досить коротко. Дуже скоро висунено проти тієї політики в наш бік дуже багато застережень. Питалися нас і не ждучи відповіді, відповідали польському народові, що це тільки хитрий підхід, що українці хотять впрягти цілу польську державу в інтервенційну акцію проти Совітів, щоб добути українську державу. Заявляємо, що ми ніколи не домагалися і не домагаємося від польської держави нічого у цьому напрямі, що будучи згідне з інтересом української політичної рації, не було би згідне з польською політичною рацією. Українську державу, — бо думаємо тими категоріями — мусить створити український нарід. Потім говорилося загально: це одна з німецьких інтриг, поправилися польсько-німецькі взаємини, отже українцям дали таку німецьку науку: „трошки більше чемности супроти польської держави“. Таке думання ображає нас. Ми не були, не є і не будемо нічиїм наймитом, думаємо тільки нашими категоріями і лише інтерес та гідність українського народу є нашим єдиним імперативом. Врешті жадали від нас, щоб ми заявили, як довго думаємо залишитися в межах польської держави так, наче би це було дійсно суттєве питання реальної політики. Врешті прийшли до дотепів і жартів: нпр. що прийшла така поправа відносин, що поляки на нашій території, коли хочуть щонебудь осягнути в старостві, то мусять іти за інтервенцією до українців. З жалем ствержую, що поза нечисленними одиницями, в яких ми найшли зрозуміння нашої ініціятиви, не обчисленої на вибори, не обрахованої на місяці, обчисленої на довгі літа, може на віки, ми не найшли загального зрозуміння нашої ініціятиви у польській суспільности.

СТАРІ ФІКЦІЇ І КИТАЙСЬКИЙ МУР.

А з боку уряду? Не перечимо, як я зазначив, що специяльно на початку прийшло деяке відпруження, що малі справи полагоджувано тут і там. Але, на жаль, стара подвійна номенклятура нашого народу і всі звязані з тим фікції дальше істнують.

„Лекс Грабскі“, яке створює у відношенні до нас виїмкове право, що наші діти не можуть діставати науки в рідній школі, що їх учителем не може бути українець — це право залишилося нетнуте. Знаючи дійсність, не бачимо підстави до надії на кращу майбутність у цьому напрямі і в недалекому часі

Єдиної втраченої середньої школи в Тернополі ми теж не відзискали. Давали нам українські паралельки із спільним польським директором. Взагалі вибирається таку форму сповнювання наших постулятів і так усе обкроюється, що якби це навіть здійснити, то не були би вдоволені на нашій території ані поляки ані українці. Отже і ця річ пропала.

Єдину університетську катедру з багатьох утрачених постановлено відновити, але й ця досі необсаджена.

Наші добровільні організації. Так, на просторі трьох полудневосхідних воєвідств ця річ виглядає ще досить нормально, але такий дивогляд, як китайський мур створений поміж б. Галичиною і Волинню істнує дальше. Кожній відповідальній політичній силі це промовляє до переконання, що цей експеримент китайського муру не лише не вдався, але, що він уже смішний. Там, на Волині, не можемо мати ніякої ініціятиви творити наші господарські інституції. Там відібрано нам не лише право центральної організації для кооператив українського народу, але навіть, коли наші селяни хочуть там зорганізувати конкретну кооперативу нпр. кооперативу перерібки овочів і зголошуються із тим пляном до призначеного їм польського союзу, дістають відповідь: „Нас, поляків, є тут на Волині 15 прц, але господарська ініціятива належить тільки до нас; ви можете приступити або ні, але ініціятива та провід може бути лише наш, польський“.

ДВІ НЕРІВНІ МІРКИ ДЛЯ КООПЕРАЦІЇ.

А на Поліссі зник уже наш господарський дорібок, зникла ціла відібрана нам господарська кооперація, така потрібна для цього краю і так тісно звязана зі землею і людом тієї землі. Все наше там пропало. Але і в наших трьох полудневосхідних воєвідствах вигладжено наприклад у молочарському законі найприкріші канти, але ціла майбутність нашої молочарської кооперації все ще залежить від доброї волі „опініодавчих тіл“ і наш дрібний рільник ще вічно неспокійний, чи вдасться урятувати його ініціятиву та його жертвенну працю в ділянці хіба такій невинній як молочарство. А коли уряд, організуючи саме це господарське життя, призначив для території трьох воєвідств, львівського, станиславівського і тернопільського інвестиційний фонд для молочарства у квоті більш-менш пятьсот тисяч золотих, то я маю позитивні та авторитативні відомости, що для нас у найкращому випадку припаде кругла квота триста тисяч золотих. Ми є і господарсько і морально рівною господарською організацією на молочарському відтинку, що братня нам польська кооперативна організація, але як нерівною є мірка поділу прилюдних фондів поміж ці організації. Тут — не йде нам про цю квоту кількохсот тисяч, ми виставили та улаштували наші молочарні без жадної допомоги, але це викликує зневіру, яка шкодить і відограє гіршу ролю, ніж усі тисячі золотих. А крім того і в буджеті держави все не бачимо дотацій на наші цілі, зате бачимо нові грізні речі.

ВИСЕЛЮВАННЯ І ВИНАРОДОВЛЮВАННЯ.

Закон про можливість виселення людей на величезному просторі наших земель мусів хіба викликати нове схвилювання. І на цьому не кінець. Сьогодні переживаємо несподіванки, яких навіть не переживали ми перед нормалізацією. До всіх старих експериментів уряду з лемківськими букварями, до всіх експериментів, що торкалися Гуцульщини, прилучається новий експеримент, який має на меті розбити нашу національну спільноту. Маю тут на думці відомий жарт із українською шляхтою, агітацію, щоб вона відступила від віри та свого народу, лучення в окремі військові формації її синів та гра на їх шляхотських амбіціях. Заявляю панам, що наша шляхта, як кожна зрештою здорова шляхта, вважає, що її передовсім обовязує шляхотність, а відступництво від віри і народу ніколи й ніде не вважається за річ шляхотну.

Мала і зла гра ведена в цей спосіб дуже ятрить життя у нашому краю. Але найстрашніше те, що тепер веде Міністерство Рільництва. Всім відоме перенаселення нашого села. Це гасло, яке чує тепер наш рільник від старости та вичитує у пресі, що ані пяди землі не віддати при парцеляції у руки нашого селянина, який від віків працює на тій землі, то чейже створює умовини, які загрожують цілковитою руїною того всього, що ми вже в напрямі нормалізації відносин взаємно вибороли.

Віцемаршал Маковський (дзвонить): Я вже від трьох хвилин даю знак, щоб Ви скінчили свою промову, а Ви не звертаєте на це уваги. Принайменше стільки треба мати пошани для маршала сенату, щоб звертати увагу на те, що я говорю. Прошу кінчити.

СТРАШНИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ.

Сен. Луцький: Ще страшнішою річчю є опрацьований міністерством рільництва проєкт закону, який під гаслом введення неподільности дрібних господарств хоче створити у нас таку дійсність, що всі господарства, хочби придбані частинно з парцеляції, вже не на майбутнє, але від вересня 1919 р. має староста безапеляційно зревідувати: має бути зревідований їх кожний поділ чи продажа, — з волі старости має бути це все відкликане, знищене і вивласнене, щоб буцімто перевести неподільність, яка не є обоснована в господарській політиці, якої не можна перевести ані жадним папером, ані фондом на родинні сплати, бо в теперішніх умовинах дитина нашого селянина позбавлена землі не буде мати куди піти. Ми в тим гіршому становищі, що дітям українського селянина замкнені двері самоуправи і уряду. Це все викликує в нас величезне огірчення.

Ми не маємо наміру змінювати лінії нашої політики. Політична рація, яку голосимо, не може змінюватися з дня на день, але з огірченням ствержуємо, що те, що діється, зовсім перечить тому всьому, що ми хотіли створити.

Тому будемо голосувати за такими буджетами, як Міністерства Закордонних Справ, Міністерства Військових Справ, підійдемо обєктивно до всіх інших буджетів. Але коли в останній хвилині не зайде якась суттєва зміна в тих проектах і заповідлях, звязаних з Міністерством Рільництва та які торкаються кольонізації і вивласнення нашого народу зі землі, з тієї землі, яка є підставою цілого нашого морального і культурного дорібку, то вже сьогодні можу ствердити, що будемо мусіти голосувати проти буджету Міністерства Рільництва

*

Від Ред.: Ми помістили нині промову сен. О. Луцького в цілости — коштом іншого актуального редакційного матеріялу, з уваги на її зміст і форму. Завважуємо, що тої промови вислухали уважно всі міністри включно з премієром і вона зробила на всіх слухачів велике враження.

Важливий речинець для селян.

До 31. грудня можна виєднати розложення банкових довгів на сплати.

Згідно з розпорядком Президента з 24. жовтня 1934 р. про конверсію та управильнення хліборобських довгів, зновелізованого перед роком (5. грудня 1935), **більшість хліборобських довгів розложено на основі самого закону на 28 піврічних сплат. Речинець платности першої сплати відложено до 1. жовтня 1938 р. Відсотки за час від 1. XI. 1934 р., хочби вже засуджені, обнижено до 3% річно.**

Незалежно від полекш, признаних селянам довжникам на основі самого закону та полекш, що їх признають роземні уряди, згаданий розпорядок обіймає теж конверсію короткоречинцевих довгів по банках на довгоречинцеві довги. Конверсійна акція Акцептаційного Банку вже закінчена.

Одначе селяни, які дотепер не сконвертували ще свого довгу (понад 100 зол.) по банках тому, що банки-вірителі внесли спротив, повинні найдалі до 31. грудня 1936 р. звернутися до Конверсійного Комітету при Акцептаційнім Банку з внеском признати вину вірителів. Хто зі селян довжників занедбає згаданий речинець, може напитати собі екзекуцію довгу вірителем.

Також лише до 31. грудня 1936 р. ручителі селяни можуть складати внески у справі обнижки і розложення довгів на сплати, які повстали з поруки за довги хліборобських кооператив. Тому селяни повинні використати згадані полекші і не наражуватися непотрібно на екзекуції.

Успіхи „Просвіти“ — це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого дорібку. Шануймо себе. Спішім з „Даром Просвіті“!

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Новітнє виховання дівчат.

На переломі 19. і 20. століття почали жінки домагатися рівноправности з мужчинами й у першу чергу вибороли собі доступ до середніх і вищих шкіл. Жінки кинулися масово до науки, кінчали фахові студії, осягали університетські дипльоми, тиснулися до урядів і фахової праці, виступали як діяльні громадянки. Ці жінки одержали таку саму освіту, як хлопці, але виховна сторінка не була доцільно ведена, бо ані гімназія ані університет не підготовляли дівчат до їх майбутніх життєвих завдань. Коли ще й родинний дім не давав їм відповідної підготови в обсягу т. зв. жіночих занять, ставали вони часто-густо безрадними в буденному житті, а деякі навіть, у своїй еманципаційній загонистості вважали всі домашні заняття маловартними і негідними освіченої жінки.

У найновіших часах нема звороту до ліпшого. Щоправда в окремих дівочих середніх школах учать також т. зв. жіночих предметів, мають вони й виховні зусилля, й мають приготовити дівчат до їх майбутніх обовязків, але висліди є дуже проблематичні. Всупереч давним домаганням педагогіки, що їх метою було виробити в молоді сильну волю й прикмети доброго характеру, новітні виховні й дидактичні основи поставили собі як начальну ціль виробити в вихованках якнайдальше йдучу самостійність та індивідуалізм. Висліди цього виховного напрямку не дали на себе довго ждати. В сучасної молоді бачимо не тільки вибуялий надмірно індивідуалізм і беззастережну самопевність, але ще й справжній радикалізм у думках і поступованні. Ця молодь назагал не признає ніякого авторитету. Вона визволюється зпід впливу родичів і старших. Новітня школа відтягнула молодь зпід ока і впливу родичів. Усякого роду сходини, самовряднї засідання, проби, імпрези, читальні й шкільні кружки, а передовсім спорти займають шкільній молоді так багато часу, що вона є властиво лише гостем дома, а цілими днями перебуває в школі. Але не зовсім добрі наслідки має це у вихованні дівчат. Дівчина відвикає від перебування дома, стає байдужою на всі прояви родинного життя й родинного тепла і обезцінює все, що торкається буденних обовязків жінки в родині.

Не дивниця, що родичі й т. зв. старша генерація та самі навіть педагоги, творці нових виховних систем, з острахом дивляться в майбутність. Сучасна педагогічна преса підшукує способів,щоб приборкати перебільшену самостійність та радикалізм молоді, передовсім у дівчат, супроти яких панує справжнє безладдя та безрадність виховних чинників.

Але втрачене нелегко віднскати, занедбане тяжко відробити. И тому всякі зусилля, щоби ці виховні помилки направити, так довго будуть даремні, доки самі жінки не зрозуміють ваги своєї місії в родині, суспільности й нації та доки вважатимуть меншевартними або маловажними свої обовязки супроти родини й нації. Як довго жінки шукатимуть у життї тільки власної вигоди, розривки й приємностей, як довго вибуяла спортоманія, дансінґи і брідж відтягатимуть жінку від її родинних, громадянських та національних обовязків, так довго справа не зміниться.

Признаючи велику вагу фізичного виховання, яке пропагує школа й уряд у добре зрозумілому інтересі здоровля громадян, не можемо ніяк погодитися з крайньою загонистістю й безкритичністю, що їх у цьому напрямі виказує сьогоднішне покоління. Вислідом такого одностороннього виховання дівчат є щоденне явище, що жінка лишає на божу опіку дім, діти, родину, бо сама спішить на спортові змагання, перегони, лещетарські курси і т. п. Так жити не вільно навіть жінці, що не має родини, бо й у неї є якісь суспільні обовязки, що їх не годиться проміняти за хвилину розривки.

Новітня жінка в повному значінні слова мусить бути обновлена під кожним оглядом.Вона повинна мати всесторонню, а то й фахову освіту. Але життя ставить до неї вищі вимоги, ніж до тих жінок, які не мали освіти й відповідної підготови до життєвих завдань. Новітня жінка мусить мати глибоке пересвідчення, що вона є повновартним творчим чинником суспільної й національної культури. Вона мусить бути свідома своїх завдань і ролі, яку відграє в історії своєї нації. Таку свідомість може виробити в жінок тільки доцільне плянове виховання.

Новітнє виховання дівчат повинно йти в напрямі плекання життєвих ідеалів та вироблення сильної волі й непохитного характеру. Воно повинно виробити в дівочій душі глибоке зрозуміння загальнолюдської етики й моралі, розбудити й розбудувати громадянські й національні чесноти, а самопевність та індивідуалізм спрямувати до творчої праці. Знання й досвід, добуті в школі, а також від родичів та оточення, мають послужити дівочій молоді до створення таких форм життя, із яких жінки могли би бути горді. А гордощами жінки буда й буде завсіди родина. Тому при вихованні дівчат не можна забувати про те, що майбутні жінки мають як головне завдання виховну працю над молодим поколінням. І до цього завдання мусить дівоча молодь одержати якнайосновнішу підготову, і під теоретичним, і під практичним оглядом. У школі повинні дівчата засвоїти собі загальне знання всіх предметів навчання, бо вони всі необхідні в дальшому житті для людини, а передусім для жінки, матері й виховниці. Тому школа повинна дати дівчатам основне знання історії, літератури, краєзнавства, історії культури, соціольоґії, гігієни й найважніших може для жінки предметів: психольоґії й педольоґії. Але крім цього школа має дати теж підготову до гуртового життя. Виховну працю над оформленням особовости дівчини повинні вести рівнорядно дім і школа. Всі індивідуальні й загальнолюдські та громадянські чесноти, яких основи вщіплює дитині вже змалку свідома, добра мати, мусить розвивати й плекати виховна праця в школі. Зате дім мусить бути не лише емоціональним чинником у великому ділі виховання, але теж узяти на себе завдання практичної життєвої підготови нашої дівочої молоді.

О. Б. Б.

НАШ ДІМ.

НАКРИТТЯ СТОЛА.

Зима це та пора року, коли найчастіше приймаємо в себе гостей, коли маємо нагоду показати наші добрі господарські здібности, і в приготованні того, чим гостимо і в хисті подати його гостям.

Майже кожна господиня старається, щоб стіл був у неї гарно та елеґантно накритий. Це просто її амбіція. Варто зазначити, що пануючий тепер назагал змисл практичности вплинув корисно й на ту ділянку домашнього господарства. Крім срібла, все, що є потрібне до елеґантного накриття, можемо купити сьогодні по розмірно дуже приступних цінах. Дорогі адамашкові обруси заступлено скатертями зі сірого або білого льняного полотна, а різні вставочки з мережива чи вставки з полотна інших кольорів дозволяють зужити навіть старі підниццені чи сплямлені обруси. Малі обрусики, як менче практичні, вже сьогодні немодні. Вертаємось до великих обрусів, які не вимагають такого гарного стола та стільки клопоту з розміщенням, як це було потрібне при маленьких обрусиках. Показалася тепер у продажі новинка — спеціяльно імпреґновані полотна, які хоронять обрус перед поплямленням. Червоне вино, овочевий сік, чорна кава чи чорнило лишаються на поверхні тієї тканини і можна їх легко змити у холодній воді. На око цей матеріял нічим спеціяльним не відріжняється.

Саме накриття стола є сьогодні більше, ніж колинебудь кольорове. Є в ньому багато народніх мотивів. Кольорові обруси з народніми вишивками і так само недорогі, а дуже ефектовні фаянси. Глибокі тарелі, салатирки навіть своєю формою є взоровані на сільських мисках. Також дуже популярне є кольорове шкло. Воно є дешевше, безпретенсіональне, а при цьому всьому гарне й ефектовне. Якщо господиня дому доложить хоч трохи дбайливости, тоді такий барвний кольоровий стіл робить незвичайно гарне враження.

Коли хочете прибрати стіл квітами, тоді слід памятати, що не можна ставити квітів у високих вазах. Вони заслонюють другий бік стола. Чим нижчі вази,тим вони краще виглядають на столі. Наші гуцульські вази, чи вироби фірми „Око" у Львові, при теперішній моді накриття стола можна дуже гарно застосувати, а прекрасна наша вишивка напевно знайде своє місце не тільки в українських хатах.

Ліза.

На „Просвіті" виросла вся наша національна сила. В місяці грудні пригадаймо собі всі наш обовязок супроти „Просвіти" в її 68-мі роковини. Шлім „Дар Просвіті"!

Практичні поради.

Щоб столова білизна, яку вживаємо зрідка, не жовкла, завиваємо її в синій шовковий папір. Будоб ще практичніше вимальовати середину шуфляди, до такої білизну складаємо синьою емалею.

Коли білизна зжовкла, а хочемо привернути їй білизну, то до води, в якій ту білизну по пранню полочемо додаємо ложечку чистої терпентини. Така білизна виглядає як нова.

Залитий червоним вином обрус легко виперемо, коли на ніч намочимо його в молоці.

Плями з чаю найліпше відперемо відразу при допомозі жовтка. Натерши жовтком і добре перемивши виперемо обрус у теплій воді.

При перемиванню шкла додаємо до води ложку чи дві спірту. Коли шкло надто занедбане миємо його в воді з розпущеним милом та содою або додаємо ще сальміяку.

Коли шкляні тарільчики чи полумиски стратять полиск, даємо їх до води, де додаємо сальміяку або борахсу. Ставимо на край кухні і помалу підігріваємо, а коли вода закипить, відставляємо набік і аж вода вихолоне, виймаємо тарільчики та добре виполоскавши, перетираємо полотняною стиркою.

Срібні ложки, вилки та ложечки, які призначені до щоденного вжитку треба бодай раз на тиждень перечистити масою з крейди і води. Ті, що вживаємо лише зрідка, перечищуємо такою масою перед уживанням.

Срібні вилки найліпше мити в воді з розвареним милом. Ножів не вільно мити в дуже гарячій воді, бо тупіють.

Ножі і вилки, які вживаємо до риб чи оселедців часто тяжко відмити і вони ще довго мають прикрий пах риби. Сполокуємо їх алькоголем, а запах напевно зникне.

Порцеляну добре мити в гарячій воді з додатком соди до прання. Плями на порцеляні відчищуємо вогкою сіллю. Плями від задимлення відчищуємо крейдою в порошку.

З нашої хроніки.

ДРОГОБИЧ. ЗАКІНЧЕННЯ КУРСУ ДЛЯ ПЕРЕДОВИЧОК СЕКЦІЯ ГОСПОДИНЬ ПРИ „С. Г."

Філія „С. Г." в Дрогобичі приступила до систематичного і плянового зорганізування сільського жіноцтва в окремі секції господинь, де жінки мають дістати передусім добру господарську науку. Щоб праця могла йти успішно, вирішила Філія влаштувати в першу чергу курс для передовичок, якими мають бути голови та секретарки Секцій. Але багато кружків крім голов та секретарок виделеґували на цей курс ще й окремих відпоручниць, так, що курс був досить численний, і закінчило його 30 осіб. Навчання на курсі йшло два тижні. Вчили головним чином місцевий повітовий агроном та інструкторка, а деякі спеціяльні предмети викладали фахівці з міста. При закінченні курсу показалось, що та праця була успішна і яким вдячним ґрунтом для поширення господарської освіти є наше сільське жіноцтво. У неділю 13. ц. м. відбувся в присутности відпоручниці централі „Сільського Господаря" пні [illegible] Кононенко, голови Філії інж. Дидицького та представників місцевої кооперації й інших громадянських установ кінцевий іспит. Не можна було надивуватися спокійній і певній та влучній відповіді учениць. Видно було, що подану науку вони добре опанували і що вивчене на курсі так глибоко собі засвоїли, що напевно точно переводитимуть його в життя. Вечором відбулося офіційне закінчення курсу з програмою, яку за той короткий час встигли підготовити курсантки. І тут всі виступи були надзвичайно гарні і добре виконані. Чи то були реферати про потребу організації, чи про компост, чи декламації, чи хорові виступи — всі вони вирізнялися спокоєм і добірним знанням. Особливо гарно випала спеціяльно на той вечір уложена сценка, в якій одна з курсанток з великим гумором оповіла, як то вона вибиралась на курс та чого вона там навчилась, а друга дала їй добру пораду, як вона має до своїх обовязків ставитись. Великодною гаївкою та промовою відпоручниці централі закінчилась ця офіційна частина, а після неї відбувся ще товариський чай для прелеґентів та курсанток, підчас якого лунали бадьорі промови та пісні. Коло півночі те свято закінчилось і курсантки неохоче та з жалем покидали курс та милу п-у Лесю Гриник — інструкторку філії, що не тільки з обовязку віддавала свій час і знання курсанткам, але й цілою душею, забуваючи нераз про їду та відпочинок віддавалася своїй корисній праці.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Люди вірять у талісмани.

Кожний із вас звикає до ріжних предметів. Чим довше живемо, тим більше маємо звичок. Виходилоб з того, що життєва мудрість і знання не освободжає нас від предметів. Звички часто стають забобонами або пересудами. Та якодне те, що видається іншим смішним пережитком, другому помагає лекше жити, коли він вірить, що саме це йому помагає. Такою вірою можна пояснити собі подекуди вплив талісманів.

Президент Рузвельт дістав від свого батька кусень дерева, оправленого у плятину і носить його завсіди при собі. Батько дістав це дерево від одного факіра, який упевняв, що воно святе. Рузвельт перед кожною важнішою промовою, нарадою чи рішенням дотикається цього дерева з вірою, що в нього вступає нова енергія. Раз пропав йому цей талісман. Якийсь злодій украв його з ріжними дорогоцінностями. Але його знайшли; це був один із домашньої служби, який признався, що „талісман помстився на ньому".

Автори і віртуози носять дуже часто при собі талісмани, щоб „виступ їм удався". Чарлі Чаплін досі виступає у старих подертих черевиках, які запевнили йому перший успіх. Грета Ґарбо спить кілька днів перед головною грою в новій ролі із рукописом цієї ролі. Рамон Новарро перед грою скидає свої перстені (це віра в талісмани „навиворіт"). Ліль Даґовер носить зі собою статуетку Будди.

Індійські гокеїсти носять при собі пляшинки з водою із своєї святої ріки Ґанґесу, австралійські змагуни вірять у „канґура", деякі мисливці в заячу ніжку. Старі моряки привязуються як до талісмана до старої люльки, грачі в карти носять при собі якусь особливу монету, письменники люблять мати перед собою на столі якусь дрібницю. Напр. Чехов поширив моду „слонів", дуже модних у деяких азійських краях. Один із членів нашої редакції вірить, що має зовсім щасливий день, коли носить при собі 5 золотих.

—o—

У Бразилії всяко заробляють.

Славне на ввесь світ бразилійське місто Ріо де Жанейро (яке ми за ріжними европейськими мовами пишемо зовсім не так, як воно по португальськи вимовляється) має професії в інших містах світа мало відомі. Тому, що в цьому місті дуже поширені кухонні таркани (швабн), є там теж люди, які ходять по домах і звільняють мешканців від цих вляізтивих насікомих з безоглядним апетитом на всі страви і на живе людське мясо.

Серед мешканців страшенне поширена гра в томболю. Томболя має замісць цифер малюнки звірят. А що нелегко самому відгадати, які звірята „вийдуть", то по вулицях стоять усякі ворожки, що помагають аматорам цієї гри.

За містом живе кольонія диких муринів. До тих муринів везуть постійно всякі посередники білих інтелігентів, які вірять у ворожку і всякі талісмани муринок. З цього живе багато людей.

Багато жінок, уже і білих, продає окрему рослину „боосака", яка росте на вершку Корковадо: вона має протидіяти укусам гадюк.

Чимало муринів заробляє танцем на вулиці. На спеціяльній дошці виголюють вони національні танці, прохожі акомпанюють їм оплесками і кидають по монеті.

Аматори сильних вражінь вибираються за місто, де в окремих шатрах „чародії" показують гостям вужів, які танцюють під звуки флейти і як вони кусають своїх присмирників. Це теж один із способів, щоб продавати чарівне зілля, що хоронить перед їдовитими вужами.

Боротьба з безсонністю.

Недавно появилось у всіх англійських часописах оголошення одного індійського магараджі, який призначив 2.000 фунтів стерлінгів за добрий лік проти безсонности. При цій нагоді помістив у „Дейлі Мейль" льондонський психіятр Гораль Дірдін цікаву статтю про безсонність та про способи, як боротися з нею. Дірдін заявляє, що більшість поглядів на безсонність неправильні. Безсонність — не все патольоґічне явище. Деяким людям доволі, коли вони висплються 4—5 годин на добу. Вони почуваються свіжими й здоровими. Клясичним прикладом є Едісон, який ніколи не спав більше, як 4 години на добу.

Також хибний погляд, що безсонність можна перемогти ріжними механічними способами, напр. рахувати від 2—3 тисяч, або довжезні вірші. Спочатку справді такий спосіб помагає, але по кількох днях людина призвичаюється до такого механічного способу і мозок працює дальше без ніяких перешкод. Повна тишина не є теж ніяким засобом проти безсонности, бо напр. мельник спить у млині під стукіт і шум моторів і навпаки, будиться, коли ці мотори стихнуть. Фізична втома також не все помагає; іноді від утоми тратиться сон.

Якіж направду найуспішніші способи на безсонність? На думку англійського психіятра велику ролю грає положення ліжка. Мало хто знає про це, що великий вплив на безсонність має маґнетне поле землі. Найкраще чоловік спить тоді, коли лежить головою до півночи. Також сильний вплив має психіка людини. Чоловік, який кладеться до ліжка з думкою, що не зможе заснути, згори засуджує себе на безсонність. Найкраще вмовити собі, що руки й ноги стають тяжкі, що очі зліпаються. Таке вмовлювання дає найкращі наслідки. При тім треба рівно і глибоко віддихати.

Такими простими засобами можна зберегтись перед безсонністю і вони є успішні у 80 прц., без ніякої окремої помочі лікарів.

Золоті бльоки ваги 4.000 кг.

Золотий скарб Злучених Держав, найбільший у світі, зберігали досі в панцирних касах державних банків у Ню Йорку, Сан Франціско і Филядельфії. Одначе тому, що всі три міста положені на побережжях і виставлені на випадок війни на перші наступи ворожих літаків і воєнної фльоти, американський уряд рішив перенести цілий скарб до одного місця в середині краю. На схоронище державного скарбу вибрали мале містечко у стейті Кентук Форт Нат. Недалеко містечка вибудували будинок укріплений на підставі найновіших здобутків воєнної техніки. Будинок-фортеця забезпечений відповідними панцирами перед летунськими бомбами, обведений засіками, крізь які пливе дуже сильний електричний струм. Крім того твердиня-скарбниця укріплена скорострілами, гарматами і іншими воєнними засобами. Щоб перетранспортувати цілий золотий скарб, вибудували американці окрему залізничу лінію. Одначе, щоб виключити всякий можливий грабунковий напад, уряд рішив перетопити цілий золотий скарб в один величезний бльок, що важитиме 4.000 кг. При допомозі спеціяльних підойм завантажать цей скарб до поїзду і такими підоймами вивантажать його до скарбниці твердині.

ХЛЕСТАКОВ КИТАЙЦЕМ.

Мало хто знає, що „Ревізор" Гоголя належить до тих нечисленних пєс, які здобувають собі щораз більший доступ із сходу на захід в Европі. Німці, французи, англійці віднаходять новий смак у цій сатирі нашого геніяльного земляка, що так добре схопив тип щораз більше поширений у світі. Та хто міг думати хочби ще вчора, що Гоголівський Хлестаков матиме найбільший успіх на фільмі в... Китаю! Ні українські, ні російські кінорежисери не використали досі цієї прегарної теми. Відомий чеський комік Власта Буріян використав її за надто поверховно, без більшого успіху. Китайці перенесли дію „Ревізора" на передреволюційну добу... в Китаю. Китайський Хлестаков, якого грає артист Ху-Пін, появляється в малому містечку наче гість з другої планети. Він має монокль, европейський одяг, докидає до розмови англійські слова (зовсім недоречі), і всеж кожний, хто знає „Ревізора", відразу може його пізнати в китайській переробці. Є тут гарні побутові сценки і майже всі діеві особи з комедії.

РАДІО НА ПОСЛУГАХ МИСЛИВИХ.

Недавно перевели у Франції дуже цікавий та сензаційний експеримент, одначе не дуже чесний. На фармі, положеній недалеко від болота, де виводилося багато диких качок, заінсталювали серед домашніх качок мікрофон і получили його з коротнохвильним радієвим апаратом. В болоті, в шуварах примістили голосник, який передавав крик домашніх качок. За цим криком прилітають дикі качки і стають легкою добичею мисливих.

ПЕЧЕНІ ГУСИ НА ЗАЛІЗНИЧИХ РЕЙКАХ.

Недавно трапилась у Чехословаччині недалеко Літовиць залізнича катастрофа, яка мала дивні наслідки. У вантажному возі поїзду везли запаковану пересилку печених гусей, яка важила 600 кг. Ці печені гуси були призначені на продажу до Праги. При зударі двох поїздів гусятина розпакувалась і вилетіла на рейки. Тому, що на посилці не було адреси того, хто висилав, залізнича влада рішилась відпродати врятований транспорт печених гусей місцевому населенню. Найбільш печеної гусятини купили самі залізничники.

ДИВОГЛЯДИ.

ФУТБОЛЕВИЙ КЛЮБ ДІДУСІВ.

В Англії, країні футболевого спорту ніхто не дивується, що навіть старші, поважні громадяни дуже радо займаються спортом не тільки як клюбові провідники, але й на зеленій мураві.

Перед кількома роками заснували в селі Лінгдалі у графстві Йоркшір клюб під назвою „Футболевий Клюб Дідусів", який зєднав собі за короткий час величезні симпатії і прихильність англійських спортових кол. Дружина дідусів почала виступати по ріжних містах. де її дуже радо вітали. За прикладом лінгдальських дідусів пішли інші міста та почали основувати в себе також „Футболеві Клюби Дідусів". Найближчі змагання гратимуть лінгдальські дідусі в Льондоні з „Футболевим Клюбом Дідусів" з Канінгтавн. Льондонський клюб має 190 членів, які мають разом 14.000 літ. Змагуни мають більше як по 70 літ, а капітан дружини М. Вуртон має 85 літ і грає на середині нападу.

РОЖІ БЕЗ КОЛЮЧОК.

Майже кожний садівник має амбіцію виплекати якийсь новий ґатунок рожі. Деякі такі спроби давали направду фантастичні вислідн. Час і втома не грають при цьому ніякої ролі. Саме тепер появилась вістка з Америки, що садівникові Едвардові Строеві з Аттики у стейті Ню-Йорку вдалося виплекати рожу без колючок — мрію всіх садівників світу. Цілих 3 роки переводив Строй ріжні експерименти, які коштували його чимало трудів, заки вдалося йому виплекати один кущ рожі. З цього одного куща надіється Строй виплекати 300 рож без колючок.

Українські поправки до законопроекту про високі школи.

ВАРШАВА, 17. 12. ПАТ. Вчора пополудні соймова освітна комісія перевела основну дискусію над законопроектом про приватні високі школи. До законопроекту зголосили члени комісії та уряд багато поправок. Пос. В. Кузьмович теж зголосив кілька поправок до цього законопроекту й їх розгляне сойм як поправки меншости. З черги комісія приняла законопроект у справі академізації високих торговельних шкіл у Львові, Кракові і Познані.

Карна експедиція проти Чансуліяна.

З Китаю дальше доходять суперечні вістки. Говорять, що у провідних колах Нанкіну частина хоче вислати карну експедицію проти збунтованого маршала, зате інші **хотять дальше затримати вичікуюче становище.**

Зате з інших джерел повідомляють, що **експедиція вже вирушила і посувається вперед, не стрічаючи сильнішого опору.** Лише губернатор пров. Кансу, прихильник Чансуліяна переміг урядові війська.

Представник японського мін-ва війни заявив, що

японська армія не потуратиме совітизації Китаю,

але хоче, щоби нанкінський уряд привернув лад власними силами.

По смерти Василя Стефаника.

Сьогодні дістали ми ще з приводу смерти Василя Стефаника вислів спочуття для Т-ва Письменників і Журналістів від секретаря Головної Еміграційної Ради у Парижі Н. Косенка.

Зі Збаража пишуть нам: На вістку про смерть Василя Стефаника зібрався вечором 7. XII. Міжорганізаційний Комітет українських товариств на засідання, на якому по кількох словах, присвячених памяті Стефаника, сказаних м-ром Даниловом, Комітет рішив повідомити наше громадянство жалібними оповістками про болючу втрату нашого народу. Дня 8. XI. оповістки ці розліплено на мурах міста.

——o——

ПРОМОВА МІН. БЕКА В РАДІО.

У пятницю 18. грудня ц. р. в год. 11.30 польське радіо буде трансмітувати експозе мін. Бека, яке він виголосить на засіданні сенатської комісії. Цю промову трансмітуватиме радіо теж пополудні в год. 19.15 (5.15) для слухачів.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Британійський міністер закорд. справ Іден заявив у палаті громад, що справу брит. представництва в Абисинії обговорюють вже від довшого часу, але уряд не думає визнати де юре анексії Абисинії.

Німецький суд у Мінхені засудив за державну зраду 25 осіб на вязницю від одного року до пятьох, 7-ох — від 3-ох до 6-ох місяців, 6-ох увиннив.

Рада Ліґи Націй відложила справу Александретти до січневої сесії, тимчасом вислане до Александретти 3-ох обсерваторів.

Французька суспільна партія (де ля Рока) починає в пятницю перший конґрес, у якому візьме участь коло 1.000 делеґатів з Франції та кольоній.

ЧАНСУЛІЯН ХОЧЕ МИРИТИСЬ.

Китайська преса повідомляє, що Чансуліян став під впливом військових операцій податливий до ведення переговорів у справі злагідження конфлікту, що його викликало арештування Чанкайшека. Правний дорадник Чанкайшека Доналд відлетів до Сіянфу.

Вислиди його переговорів — так пише преса — покищо невідомі.

Чансуліян вислав до жінки віцеміністра війни телеграму зі запевненням, що поголоски, буцімто забили її мужа, неправдиві.

В околицях Сіянфу недалеко місцевости Гуаін зведено бій; вислід цього бою покищо невідомий. Урядові летуни повідомили, що запримітили на схід від Сіянфу 3 полки Чансуліяна, як машерували на Вейнан.

——o——

НОВИНКИ.

— **Св. Миколай** загостить до Т-ва Українських Ремісників і Промисловців „Зоря" в неділю, 20. ц. м. в год. 4-ій попол., де роздасть дітям українських ремісників дарунки. По Святомиколаївській Гостині **товариські забави.** — Дарунки приймає Секретаріят Т-ва від суботи 19. ц. м. в домівці Т-ва при вул. Вірменській 25.

— **Св. Миколай на „Молодій Громаді"**. В пятницю 18. XII. в год. 8.30 вечором загостить до Клюбу „Молода Громада" (вул. Коперника ч. 21) Св. Миколай, з дарунками впрост з неба. (Дарунки складати у господаря Клюбу п. Петруняка, Коперника 21, тел. 233-55). Грає Ябцьо. 2-2

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футряні шкірки поручає по **найнижчих цінах** Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719

— **Саля нарад Загального Зїзду Рідної Школи.** Загальний Зїзд Рідної Школи, проголошений на 25. грудня ц. р., має відбутися у Львові в салі **„Скіз", у пасажі Міколяша при вул. Коперника ч. 1** (а не — як подав один часопис помилково — в салі Ремісничої Палати при пл. Стрілецькій). Цією дорогою прохаємо всіх, що прочитають цю оповістку, звернути на це увагу місцевих делеґатів на Зїзд Р. Ш. Отже: саля „Скіз" — пасаж Міколяша!

— **На спомин 30-ліття** від перших нарад основників **Товариства ім. П. Могили** відбудуться ширші сходини членів Т-ва д. 20. грудня ц. р. год. 10.30 у Музеї Н. Т. Ш. (Чарнецького 24) у Львові.

— **Від пятниці крамниці отворені до 9 год. вечором.** Львівська купецька організація пригадує, що згідно з приписами закону крамниці можуть бути отворені в часі від 18. до 23. грудня ц. м. до год. 9. вечором. В неділю 20. ц. м. крамниці можуть бути отворені від 1. до 4. год. попол.

— **3-тижневі шкільні ферії.** Міністер освіти продовжив на один день зимові ферії у школах. Замісць 11. січня (в понеділок), як первісно оголошено, наука розпічнеться 12. січня, у вівторок. Таким чином зимові ферії триватимуть рівно три тижні або 21 днів.

— **Нові назви вулиць у Львові.** На останньому засіданні освітної комісії міської ради рішено надати нові назви кільканацятьом вулицям у Львові. Одна з більших вулиць має дістати назву Вл. Белзи, вулицю Зелену переіменують на вул. Оборонців Львова, крім того будуть назви Склодовської, Мосціцької, Ашкеназого і т. д. Нагадали також собі, що у Львові живе кількадесять тисяч українців, і одній вулиці (покищо не знати котрій? — може десь за рогачкою) хотять дати назву Олександра Новаківського, помершого недавно маляра. Первісно був проект ужити прізвища С. Петлюри, але його занехано.

— **Сто тисяч туристів відвідало Гуцульщину.** Польське Т-во приятелів Гуцульщини повідомляє, що в 1936 р. звідало гуцульські гори 70.000 зареєстрованих туристів. Число туристів необнятих статистикою оцінюють на 30.000 осіб, отже разом відвідало цього року Гуцульщину 100.000 туристів. У програмі на 1937 р. находиться будова людових домів і велика господарська, санітарна й освітна акція — все очевидно з польонізаторською метою.

— **Дай людям отруту в руки!** У звязку з язвою пільних мишей, яка навістила минулої осени копичинецький повіт, адміністраційна влада наказала господарям примусово купувати затроєну пшеницю й розкидати по полях. Акція дала несподіваний наслідок. Селяни почали вживати пшениці не тільки проти мишей. Маючи якісь спори зі собою, вони витрoювали собі взаїмно дріб, насипали затроєну пшеницю до жолобів у стайнях і т. д. В Чабарівці, Суходолі і Вільховчику господарства лишилось без дробу. В одному випадку жінка хотіла навіть отроїти чоловіка. Тепер судову владу засипують доносами з цілого повіту.

— **Окрадають кооперативи.** Із склепу кооперативи в Костільниках пов. Рудки злодії вкрали ріжні товари вартости 1000 зол. Тої самої ночі добулися до кооперативи в сусідньому селі Ляшках Завязаних, де вкрали товари на 2.000 зол.

— **Відгомін дорогових зловживань у Коломиї.** У звязку з доходженнями у справі зловживань, яких допустилися інж. Моравец і тов. в коломийській дороговій управі, на приказ слідчого судді арештовано також Йосифа Тропа, який зі страху перед арештуванням положився з початком жовтня ц. р. до ліжка і пролежав два місяці удаючи хорого.

— **Трагічна сцена на ставі.** На ставі в Бережанах совгалися 10-літня Анна Тимонська, 9-літня Анна Ковальська та її 6-літня сестра Ольга, всі з Гайку. Підчас совганки під першими двома дівчатами заломився лід і обі опинились у воді. Ольга Ковальська хотіла їх ратувати і також знайшлася під ледом. На поміч дітям поспішила Параська Гаврило, але й під нею заломився лід. Всіх тонучих почали ратувати Василь Гудик і батько Василь Ковальський. Вони вирятували наперед Анну Тимонську, опісля Анну Ковальську. Довідавшись, що під ледом є ще друга його донька Ольга, він стратив голову і був би також утонув, якби не поміч Худика та Ефроїма Оргеля. Тимчасом надбігла мати Ковальських і ввійшла на став. Під нею теж заломився лід, але її вирятували. Втопилася тільки Ольга Ковальська, якої тіло добули пізніше.

— **Як окрадають почту?** В перемиському окружнім суді відбулася розправа проти почтиліона з Ярослава Белецького, що окрадав почтові пересилки, а навіть викрав з одного листа чек на 10 долярів. Гроші і крадені річи заносив до місцевого реставратора Ягодзінського, який за те його гостив. Ягодзінський також засів на лаві обвинувачених і як моральний спричинник злочину дістав 2 і пів року вязниці, а Белецький 2 роки.

— **Краєва хроніка.** Два грабіжники напали на дорозі між Лешневом і Корсовом брідського повіту на управителя школи Ів. Міщука з Корсова і зваливши його на землю, вкрали йому 20 зол. і годинник з ланцюшком. — В Руді пов. Броди три замасковані й озброєні бандити ограбили дім Арона Берґера, при чому тяжко побили його та жінку. — В будинку II. гімназії в Станиславові ученик 4. кл. Стен. Сенковський випив більшу скількість денатурату з доміцкої сільного квасу з причини недостаточної ноти з математики. Його відставили в грізному стані до шпиталя. — В Потуторах бережанського повіту хтось застрілив на дорозі Гринька Балого, як вертався з кооперативи до дому.

— **Що може жіноча заздрість.** Звичайно буває, що чоловік із заздрости знущається над жінкою, а в селі Неґівцях калуського повіту жертвою заздрости став чоловік, Михайло Шиманишин. Хотяй мав 68 літ і був слабовитий, жінка Анна підозрівала його, що він її зраджує. Із заздрости знущалася над ним всіляко і замикала до собачої буди та привязувала ланцюгом. В додатку морила його голодом. За все те відповідає тепер перед судом у Станиславові.

— **Присуд на старосту.** В Ґрудьондзу відбулася дудова розправа проти б. старости Владислава Кравчика, якому закинули зловживання влади і невиконування обовязків задля матеріяльної користи. Кравчика засуджено на 10 місяців вязниці з припиненням кари на три роки.

— **Емеритура для б. австро-угорських підстаршин.** Найвищий адміністраційний трибунал видав засадниче рішення в справі емеритур для фахових військових осіб б. австро-угорської армії. Ходило про мешканця Ярослава, що служив в б. австро-угорській армії як фаховий підстар-

Чому вірні покидають евангелизм?

Які типи можливі серед евангелицьких пасторів.

В повоєнних часах у суматосі ріжних хаотичних подій, змінних настроїв та орієнтацій легко приходиться жирувати всякого роду агітаторам,до того між народом,котрий не має своєї власної держави і живе на пограничі комуни. Одні з них обіцюють спасення українському селянинові й робітникові, підходячи до нього з комуністичними гаслами, інші з релігійними-реформаторськими, поширюючи між нашим народом десятки всяких сект, а як одні так і другі, за добре плачені гроші цькують проти Церкви і розбивають наш нарід.

Хоча наші евангенгелики в останніх часах прикидаються на письмі (у „Вірі і Науці") будімто великими патріотами, та своєю демагогією можуть звести хіба ще тих, котрі на них досі не мали нагоди пізнатися. Та таких вже мало. Для прикладу наведу таке: Недавно подорожував я по Покутті і 13. вересня ц. р. зайшов до села Уторопи (коло Яблонова в коломийському повіті) та в розмові з одним місцевим евангеликом (Гуменюком) спитав я його, що його спонукало, що він став був евангеликом, а дальше, що сталося, що тепер він не належить до них? На це він мені відповів: „Говорили, що евангелицька церква є самостійна (себто від нікого незалежна) та що є без форм;та ми переконалися, що це неправда, бо евангелицька церква не є самостійна і не є без форм. бо евангелицькі пастори ходять у тогах. Ми сказали пасторові Журилові (котрий обслуговує нашу громаду), щоб зняв тогу і приходив на зібрання без тоги, та наш пастор дуже обурився й зачав з нами на добре сваритися, так, що ми дуже здивувалися його відвазі. Та ще більше було наше здивування, як пастор Журило зачав нам грозити, що маби з..тів, то має право всіх нас позрештувати, при чому на доказ виймив з портфелю письмо (документ) і показав, що є тайний!

На мене це оповідання про евангелицького пастора зробило велике враження, бо евангелицькі пастори прикидаються все великими патріотами і навіть націоналістами та є і в моєму селі. Тож, щоб переконатися, чи то правда, я вибрався до Михайла Колодія в Уторопах, в котрого домі та подія мала відбуватися, і Колодій все те потвердив та сказав, що зараз після тої сварки, хоча була пізна година, вірні в ночі вигнали пастора Журила з села, не дали візника й пастор таки серед ночі мусів мандрувати з Утороп. Уторопські евангелики предложили ту справу суперінтендентові Кузіву, але суперінтендент досі тої справи не залагодив, так, що уторопські евангелики не знають, що є, ставляться до всього з резервою і бояться евангелицьких пасторів, чи вони всі не мають чогось з тим спільного, як пастор Журило. Що таке поведення пасторів не є доброю агітацією для них, це само собою зрозуміле.

Відрадне одно, що хоч евангелицькі пастори кажуть, що їх вірні — це „капустяні голови", що і „капустяні голови" прозріли, пізнали вовків в овечій шкірі і дали належну відправу пасторам. У самих тільки Уторопах 6 осіб покинуло евангеликів у минулім місяці.

Воскресінці, в жовтні 1936 р.

Фесюк Никола Дмитро.

——o——

шина 19 літ. Найвищий адміністраційний трибунал рішив, що тому підстаршині належиться емеритура.

— **Проказа у Варшаві?** Санітарну владу повідомлено про випадок прокази у шпиталі св. Лазаря. Недужа є 60-літня Файга Швікус, що недавно вернулася з Аргентини, де була кілька літ. Коли вона приїхала до Варшави, свояки звернули увагу на рани на її тілі. Лікарі у шпиталі св. Лазаря, куди її відставили, підозрівають, що це проказа. Недужу примістили в ізольованому шпиталі на Чистім, де вона находиться під строгою обсервацією.

— **Трагічна пошлюбна подорож.** Біля Льсндону склалася летунська катастрофа. Згинув у ній м. ін. д-р К. Гене, німець, син власника маєтку Пеннове на Кашубах, що відбував пошлюбну подорож з жінкою, з якою оженився перед 8 днями. Тіла обох жертв, хоча згоріли на вугіль, розпізнали і на бажання родини відіслали до краю.

— **Фільма про еспанську війну.** В Німеччині будуть в найближчому часі висвітлювати велику фільму про еспанську війну п. з. „Дер Гайсель дер Вельт". Фільма має представляти страхіття громадянської війни в Еспанії.

— **Хто помагає еспанським большевикам?** Досі було відомо, що в еспанській червоній армії находяться росіяни, французи, чехи і всяка інша збиранина. В останньому часі появилися там навіть англійські добровольці. Як повідомляє з тріюмфом комуністична преса, до Мадриду прибув курінь, зложений із самих англійців. Кажуть, що в еспанській червоній армії є вже коло 2.000 англійських добровольців.

— **Перед світовою виставою в Римі.** Римський парлямент приняв закон, що торкається світової вистави, яка відбудеться в роках 1941—2 на терені між Римом і Тиренським Морем. Цю околицю оглянув недавно Мусоліні і видав наказ, щоб негайно приступити до розбудови Риму в напрямі моря.

— **Що сталося з літаком?** З Льос Анджелес вилетів Солт-Лейк-Сіті комунікаційний літак із 7 пасажирами і пропав без сліду. Здогадуються, що літак упав у гірській околиці стейту Ютаг або десь осів примусово. Всякі глядання були досі даремні.

— **Згорів совітський корабель.** На Середземному Морі між Картахеною і Альжиром вибухла пожежа на якомусь совітському кораблі. Йому з допомогою поспішив еспанський воєнний корабель.

— **Велика морська буря** шаліє від кількох днів над каналом Ля Манш, англійськими та французькими берегами. Мореплавство спаралізоване, багато рибацьких човнів затопило а багато корабельних сигналів кличе ратунку. На беріг Кенту хвилі викинули 8 скринь каваяру, що походить мабуть із совітського корабля, який затонув у каналі. Величезний французький корабель „Нормандія" не міг причалити до порту в Гаврі і мусів плисти на Шербург. Жертвою бурі стало багато осіб.

— **Де дівається б. англійський король?** Покищо він обертається в Австрії в гостині у бар. Ротшільда. Одночасно всі кліматичні місцевости під Віднем хотіли би його мати за гостя. А югославянська преса повідомляє, що положена на південь від Дубровника вілля власника кораблів Бозо Баня приготовляється на приїзд Едварда Віндзора. Вона належить до найкращих закутин далматійської Рівієри. Одначе говорять, що й кількох мадярських аристократів запросило його до себе і хотять уладити для нього велике полювання. На Мадярщині він має купити собі великі добра. Також з Атен приходять вістки, що ціла Греція очікує б. англійського короля. Як бачимо, його життя заповідається весело.

— **Найновіша німецька зброя.** Німецька еміграційна преса повідомляє, що наукове товариство ім. цісаря Вільгельма в Берліні веде від 1935. р. сензаційні досвіди з „проміннями смерти". Винайшов їх д-р Езав, професор університету в Єні. Він випустив промені між мосяжними плитами і мухи недалеко тих плит гинули негайно, а щурі і миши до кількох секунд. Досвіди з проміннями смерти роблено опісля на волах і маллах. Віл гинув щойно до 92 секунд і то наслідком пораження серця. У воєнних лябораторіях стверджено опісля, що промені смерти, випущені на ультракоротких хвилях (3—4 м.) ділають перш усього на кров і викликують кріваблення. Під впливом цих промінів кров, кости і клітини розгріваються. Досвіди, ведені від півтора року в Берліні, мають на меті випробувати ділання смертних промінів спеціяльно на мозок і нервову систему. Експерименти виказали, що відомі досі смертні промені за слабі, щоби вбити людину, яка находиться між мідяними плитами. Зате стверджено їх шкідливий вплив на нерви та ум, причому ділання промінів виступає незалежно від мідяних плит і розвивається на вільному просторі. Промені викликують у людей негайне подразнення, тривогу і переляк, песимізм і почування безсилля. Особливо інтенсивно ділають ті проміні, випущені апаратом зі силою 400 ват. Берлінські вчені признають, що при теперішньому стані знання неможливо вбивати смертними промінями вояків у стрілецьких ровах, ані цивільного населення в неприятельському краю. Зате можливо зробити нездібним до бою військо противника, викликуючи в його рядах тривогу і переляк. Досліди над діланням смертних промінів ще не скінчились і ведуться дальше в Єні і Берліні.

— **Ріжні вістки.** З Боготи (Колюмбія) повідомляють, що на лягуні Фукене затонуло судно з 27 особами. — В Голяндії шириться пошесть грипи. В Асені занедужало поверх 500 вояків місцевого гарнізону. — Сміливого французького летуна Мермоза, що пропав був з літаком „Хрест південня" на південнім Атлянтійськім Океані, віднайшов і врятував один корабель.

——o——

З листів до Редакції.

Львів, дня 16. грудня 1936.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Не відмовте мені помістити на сторінках Вашого цінного часопису отсей комунікат:

До відома передплатникам, кольпортерам і читачам „Голосу Нації"!

З причини труднощів внутрішнього характеру „Голос Нації" тимчасово перестав виходити. Тому, що згадані труднощі є на дорозі швидкого поладнання, вже небаром, після полагоди непорозуміння Громадянським Судом, „Голос Нації" відновить свою нормальну появу.

У Львові, 16. грудня 1936.

М-р Жигмонт Процишин,
видавець „Голосу Нації".

Ширіть наш часопис!

З кіна.

КІНО „МАРУСЕНЬКА": „СРІБНА ТОРПЕДА".

Одна з тих фільм, в яких американці вміють показати свій технічний хист, темперамент, любов спорту та риска. Один молодий інжинір придумав новий тип швидкого поїзду, що побиває всі дотеперішні рекорди. Дирекція залізничих шляхів (в Америці здебільша приватні підприємці) працюють старими способами і не хотять зміняти своїх старих випробуваних машин і старих шляхів. Коли і найдеться підприємець, що йде на новину, то і він не може відразу ввести нового винаходу. На цій фільмі бачимо рекордову пробу нового типу поспішного поїзду. Звязані з тим пригоди підносять враження глядача. Надпис на афішах, що це фільма для осіб із залізними нервами, перебільшена. Всі знаємо, що така симпатична пара героїв, яких бачимо на екрані, мусить виграти.

КІНО „АПОЛЬО": „САВОЯ 217".

Німецька фільма дуже доброго режисера з першорядним артистом Гансом Альберсом. Середовище: передвоєнна Москва; місце дії: великий готель Савой, де мешкають багачі та малі туристи. Головний герой — кельнер цього готелю звернув увагу якоїсь багатої розведениці, яка хотілаб вийти заміж за нього. Та йому подобається звичайна, скромна дівчина, що служить у готелі як покоївка. Через ту дівчину виринає конфлікт з його нареченою. Сильно драматичні сцени вбивства, утечі, боротьби бідних і бездомних у підземному льоху. Альберс, відомий своїми могутніми креаціями, творить тип повний життя та енергії, зєднуючи собі симпатії глядача своєю сміливістю та джентельменською поведінкою. Фільма подобається.

Час нам уже пізнати, що лиш „Просвіта" зможе ущасливити нарід. Ставаймо її членами. Спішім з пожертвами на „Дар Просвіти"!

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА:

18. XII. Шаріка.

ЛЬВІВ: Салі Театру Ріжнородностей Нар. Дім, вул. Рутовського 22.

Субота 19. XII. 7.30 веч. Шаріка.

Неділя 20. XII. 3. попол. Вій.

Неділя 20. XII. 7.30 веч. Циганський барон.

Понеділок 21. XII. 7.30 веч. Інваліди.

Білети вже можна діставати в ресторані п. Дружбяка, Ринок ч. 40, тел. 275-27.

Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

РОГАТИН:

18. XII. „Камо грядеши?" II. ч. „Смерть Нерона".

19. XII. „Рожевий шлях".

БЕРЕЖАНИ: 20. XII. „Камо грядеши?" I. ч. Вініція і Лігія.

21. XII. II. ч. Смерть Нерона.

22. XII. „Муравлі".

Великий Театр:

Пятниця, 18. XII. год. 6.30 і 9. веч. дві вистави денно. Гостинні виступи Театру Деї Пікολі.

Субота, 19. XII. год. 6.30 і 9 веч. дві вистави денно. Гостинні виступи Театру Деї Піколі.

Кіна.

АПОЛЬО- „Готель Савой 217".

АТЛЯНТИК: „Пімста Джова Ельмена" з Борисом Карловим.

ВАНДА: „Тисяча і друга ніч" і „Весняний вальс".

ҐРАЖИНА: „Сеньоріта в масці", „Молочна дорога".

КАСІНО: „Тоні з Відня" з участю Віденергеркнабен.

КОПЕРНИК: „Антін Адверз".

КОЛІСЕЙ: „Бастер Кітон у кабареті" „Мальована звєздона".

МАРУСЕНЬКА: „Срібна торпеда".

МЕТРО: „Невільниця з Манделяй". „Сто тактів кохання".

МІРАЖ: „Любощі" (на осн. Шніцлера).

МУЗА: „Пастер", Пауль Муні.

ПАКС: „Остання стійка".

ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Еґерт.

ПАН: „Робін Гуд із Ельдорадо".

РАЙ: „Малі жіночки".

СВІТ: „Заглада" з Гарі Пілем.

СТИЛЕВЕ: „Маю 19 літ", ревія: „Стопроцентова сатира".

ТОН: „Ковбой-герой" та музичний додаток.

УТІХА: „Бурлака зпід Волги" і ревія.

ХИМЕРА: „Блакитна парада".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„З Гамбурга до Спіцберген".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 18. грудня 1936.

Віденъ (506.8) 12.00, 13.10, 22.20 Концерт, 15.20 Коляди у вик. діточого хору, 17.30 Бахова кантата з орат. „Різдво Христове", 18.10 Давні пісні на хор, **Братислава** (298.8) 19.10, 20.35 Словацькі нар. пісні, 21.35 Пісні осінніх ночей, **Прага** (470.2) 15.00 Концерт орх., 17.05 Квартет д-дур Ферстера, 22.20 Гіндемітові твори, спів, музика, **Париж** (1648) 17.00 Концерт квартету берл. фільг. орх., 21.45 Концерт авторів і композиторів бувш. комбатантів, **Білгород** (437.3) 18.05 Нар. пісні, **Берлін** (356.7) 11.00 Концерт солістів, 19.15 Невідомі твори Карла Марії Вебера, хор, орх., солісти, 20.10 Розр. музика, **Кенігсвустергаузен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.30 Фортепіян, **Мінхен** (405.4) 8.30 Веселі мельодії, 16.50 Концерт солістів, 18.00 Розр. концерт. **Будапешт** (549.5) 12.05 Концерт балалайкової орх., 17.30 Скрипка, 18.30 Сальон. квінтет, 19.30 Опера, 22.35 Циг. музика, **Мілянο** (368.6) 11.30 Розр. концерт, 16.00 Трансм. з Акад. св. Сесилії: концерт квартету Про Арте, 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420.8) 17.15 Танкова музика.

Субота, 19. грудня 1936.

Віденъ (506.8) 12.00 Концерт, 15.35 Концерт учительського хору, 19.40 Симф. концерт, 20.25 „Різдвяний сон Амадея Валеріса" муз. казка Ґрібіна, **Прага** (470.2) 12.35 Концерт, 19.15 Давня і нова танкова музика, **Париж** (1648) 14.15 Спів, 15.30 Авд. для дітей, 16.30 Легка музика, 17.30 Концерт, Фестіваль Прокофєва, 21.45 Вечір опер: 1) „Береніка" муз. траг. Маньярда, 2) „Селяміна" лір. траг. Еманувля, **Білгород** (437.8) 17.20 Віольонч. рецитал, 19.50 Сербський вечір, **Берлін** (356.7) 18.15 Веселі зимові спевки та пісоньки, 19.00 Музика на пліст, 20.10 Берлінські казки, муз. авд., **Кенігсвустергаузен** (1571) 12.00 Концерт військ. орк., 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 20.10 Великий веселий вечір, **Мінхен** (405.4) 14.45 Розр. концерт, 19.00 Прелюдія і чаконна д-моль Пахелбеля, **Будапешт** (549.5) 12.05, 12.50 Спів, 18.55 Циг. музика, 22.50 Сальон. музика, **Мілянο** (368.6) 11.30 Розр. музика, 12.40 Орх. концерт, 21.00 „Аїда" оп. Верді, **Рим** (420.8) 13.50 Легка музика, 19.00 Розр. музика, 20.40 Веселі мельодії, 21.20 Симф. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 18. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей: „Перша ялинка", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Здоровля і дешевий Свят Вечір на селі, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: „Марусина запаска", муз. авд., 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Ірляндійська пісонька з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Концерт орх., 17.00 До країни цигар і пуχрової троші, 17.15 Легка й танкова музика з гр. пл., 17.40 „Вільних посад нема". 17.50 Спортові вістки, 17.56, 18.06 Спортовий порадник, 18.10 Гігієна зимових спортів, 18.20 Г. Гершвін: „Блакитна рапсодія", два форт., 18.30 Театр Уяви: Платон: „Софоклева трагедія: „Евтифрон", 19.15 З піснею по краю, 19.40 Хліборобський огляд преси, 19.50 Вісім гарних казочок, з гр. пл., 19.55 Гутірка: Карло Марія Вебер, 20.10 Трансм. з Ляйпціґа: „Вільний стрілець" оп. Вебера; у перерві ок. год. 20.55 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.00 „На золотому ґанку" обр. із пов. Деотими „Дівчина з віконця", 22.15 Форт. рецитал, 22.45 Танкова музика з гр. пл., у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Субота, 19. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для дітей: Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Мартинкова ялинка" на осн. Еріха Кастнера, реж. Ю. Тепи. 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 Йос. Шміт із гр. пл., 15.50 Три знаки запиту, 16.00 Жінки-віртуозки, з гр. пл., 16.15 „На півночі" концерт орх., 17.00 Скрипка, спів, фортепіян, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Пісоньки зі звуковиків, гр. пл., 18.35 Фейл.: Доктор Йос. Мавс, заслужений педагог XIX. століття (у 80-ліття смерти), 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Враження з польських концертів за кордоном: Пісні, відсп. Мих. Забейда-Сумніцький, 19.30 Розр. концерт, оркестра, хор, 20.30 Літературні новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Танкова музика, орх., 21.30 На добраніч, муз. авд., хор, солісти, 22.00 „Велика виграна", весела авд. Ґ. Л. Вайса; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.83, 89.40, Доляри американські 5.31 — 5.28, доляри канад. 5.30.50—5.27.50, Фльорени гол. 289.80 — 288.10. Франки фр. 24.84 — 24.70, Франки швайцарські 122.25—121.45, Фунти англ. 26.12—25.96, Ґульд. данц. 100.20 — 99.80, Корони ч. 18.10, Корони дан. 116.59—115.78, Кор. норв. 131.18 — 130.20, Кор. шв. 134.73 — 133.75, Ліри італ. 25.10 — 24.60, Марки фін. 11.53 11.00, Марки нім. 122 — 117, Шил. австр. 96.00—95.00. Марки нім. срібні 132 —127.

Акції.

Банк Польський 106.00, — Лільпоп 13.50, Цукор 28, Островець 25, Стараховичі 33.00, 32.75.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66.50, 2. ем. 65.50, серії 48.50, 5 конв. 51, 50.50, 4 прем. дол. 47.00. 77.15, 7 стаб. 456, купон 85.32.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 17. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-стація заладовання:

	льоко ст. заладов:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	22·00—22.50
Жито збір. 694 гр/л. 3%	17·25—17·75
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18·00—18 10
Овес легко задош. 444	13 50—13·75
Овес не задош. 456	14·00—14.25
Гречка 10%	19·50—20 00
Кукурудза жовта	14 75—15·00
Кукурудза червона	16 00—16·25
Коноп. сімя	32.75—33.00
Соняшникове сімя	32 75—33.00
Насіння льну 95%	41·00—42·00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	53 00—54·00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	40.00—41·00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40·00—41·00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	42·00—46.00
Фасоля краса рафована	25·00—26 00
Фасоля цукр. ручно виб.	31 00—32·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від каняки	115—120
Конюшина вільна від каняки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця, жито та ячмінь подешевіли на 25 сот. Ціни інших продуктів не змінені. Тенденція вдержана. На біржі значне оживлення. Данціґ телеграфує леґку поправу цін жита та ячменю.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 17 грудня п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок.
1 без опакування . . . . . . 3.00 зол
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням 3.05 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням 3.05 „
1 л. молока . . . . 0.17 „
1 к. яєць . . . . 5.10—5.20 „

Тенденція на всі артикули слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 17. XII п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясені, повногрудні 1.10 зол:
Індики І. кл., добре умясені, повногрудні 0.95 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без острішок, до ваги 1.60 кг. 1.00 „
Кури І. кл., товсті, без остріг, без вапняку на ногах, щойно від 1.80 кг вгору 0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору 1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Хто знає точну адресу **п. Волод. Керницького**, який вернувся з Сибіру з російської неволі? Просимо ласкаво подати точну адресу цього пана до Адмін. „Діла" під „С. М.". 3286

Порядок Богослужень в храмовий празник в церкві св. О. Николая у Львові. **Пятниця 18. грудня 1936** Год.: 17. Всеночне, Наука, благальна пісня, Благословення Найсв. Тайнами, цілування св. Мира з Мощий св. О. Николая в Барі. Слухання св. Сповіди від 16—21 години. **Субота 19. грудня 1936 празник храмовий св. О. Николая:** Год. 5. Утреня, в год. 6., 7., 8. і 9. читані св. Літургії. Год.: 9.45 прибуття Архиєрея Преосв. Кир Никити. **Год. 10 торжественна Архиєрейська Служба Божа.** о год.: 11. Проповідь. Год. 13. Водосвяття перед церквою, Обхід. Год.: 16. Вечірня, Акафист св. О. Николаю, Наука Архиєрейська, благальна пісня, Обхід з Найсв. Тайнами довкола церкви, Благословення, Панахида за упокій парохіян і цілування св. Мира. Слухання св. Сповіди від 5—13 години. **Неділя 20. грудня: Попразен храма** і 1-а Неділя місяця, цілоденна адорація Найсвят. Тайн. Порядок Богослужень як у неділі і свята. — **Свящ. Василій Лончина.**

КУПНО - ПРОДАЖА

ЗОЛОТІ та срібні вироби, перстенці, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозвісна католицька фірма **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**, Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі направки. 3032 12-30

ТІЛЬКИ І ЛИШЕ в нас купиш: вибагливі бонжурки, піжами і ранні плащі ПО 9.80. Фабрика Білля „АСТРА" Львів, СИКСТУСЬКА 2. 2912

НА СВ. МИКОЛАЯ І ЯЛИНКУ найпрактичніші дарунки зі золота, срібла, годинників, будильників, столові накриття, поручає найдешевше фірма Вандер, Шайноха один. 3269 1—3

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 47-60

ВЕЛИКА, передсвяточна, дешева продаж найновіших фірanок кав. конвер — Фрайліх, Сикстуська 21.

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

МАТЕРІЯЛЬНО НЕЗАЛЕЖНИЙ державний урядовець шукає осіченої жінки з посагом капіталом до подружжя. Листи до „Діла" під „Чорна ріля". 3288 1-1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОК. АПЛІКАНТ шукає місця в судовій канцелярії. Зголошення до Адм. „Діла" під „Негайно". 3289

РІЖНІ

КРИНИЦЯ. Повідомляю своїх Вп. Гостей, що в цьому році веду свої пансіони „Мева" і „Ґураль" з питомим смаком. Центр і повний комфорт, ціни знижені. **Модеста Яблонська.** 3291 1-5

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.